

R O Z S U D O K
V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Judity Kokolevskej v právnej veci navrhovateľky: **M. M.**, bytom P., Z. P. č. X., proti odporkyni: **Sociálna poisťovňa, ústredie**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, **o výšku invalidného dôchodku**, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13. februára 2014, č. k. 26Sd/151/2013-16, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13. februára 2014, č. k. 26Sd/151/2013-16, **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd rozsudkom z 13. februára 2014, č. k. 26Sd/151/2013-16, potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo X. X. X. X. z 1. júla 2013 a navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že rozhodnutím číslo X. X. X. X. z 1. júla 2013 odporkyňa podľa § 73, § 112 ods. 4 a 6 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení

v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zvýšila invalidný dôchodok navrhovateľky od 3. septembra 2012 na 179,10 eur mesačne s odôvodnením, že podľa lekárskej správy (ďalej len „posudok“) posudkového lekára sociálneho poistenia pobočky Sociálnej poisťovne Banská Bystrica (ďalej len „pobočka“) od 3. septembra 2012 miera poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (ďalej aj „miera poklesu“) dosahuje 60%. Navrhovateľka v opravnom prostriedku žiadala zvýšenie miery poklesu, lebo je vyučená krajčírka, pracuje ako predavačka v potravinách a vzhľadom na stav po stabilizačnej operácii chrbtice a cievne ochorenie nie je schopná vykonávať tieto zamestnania, keď aj v pracovnej rekomandácii sa uvádza, že môže vykonávať prácu v prostredí bez nadmernej fyzickej námahy, bez zdvíhania ťažkých bremien, dlhého státia a práce v predklone, v tepelne vyrovnanom prostredí.

Krajský súd mal preukázané, že navrhovateľka bola uznaná invalidnou od 19. marca 2007 s 50% mierou poklesu, určenou podľa kapitoly IX, odd. B, pol. 3.7 prílohy č. 4 zákona vzhľadom na rozhodujúce zdravotné postihnutie, za ktoré bolo považované cievne ochorenie horných končatín ťažkého stupňa – Raynaudova choroba. V správnom konaní o žiadosti navrhovateľky o zvýšenie invalidného dôchodku od 3. septembra 2012 bol zdravotný stav navrhovateľky posúdený posudkovým lekárom pobočky dňa 17. marca 2013. Posudkový lekár na základe vyšetrenia navrhovateľky a nálezov odborných lekárskeho vyšetrení (cievneho, neurologického, urologického, gynekologického, ortopedického a kardiologického) za rozhodujúce zdravotné postihnutie naďalej považoval cievne ochorenie s mierou poklesu 50%, teda na hornej hranici zákonom stanoveného možného rozpätia. Vzhľadom na ostatné zdravotné postihnutia, najmä stav po operácii LS chrbtice, zvýšil mieru poklesu o 10% na celkovo 60%. K rovnakému záveru dospel i posudkový lekár ústredia Sociálnej poisťovne v posudku z 2. októbra 2013. Krajský súd dospel k záveru, že posudkoví lekári prijali záver o poklese pracovnej schopnosti navrhovateľky na podklade potrebných odborných lekárskeho nálezov, svoje posudky odôvodnili logicky, bez rozporu s nálezmi odborných vyšetrení a v rámci možností, daných platnou právnou úpravou a preto si ich závery osvojil. Pokiaľ navrhovateľka namietala urologické ťažkosti s predpokladaným súvisom s realizovanou operáciou chrbtice, krajský súd poukázal na to, že tieto predpoklady neboli vyšetreniami potvrdené, pričom navrhovateľka má v takom prípade možnosť požiadať o opätovné prehodnotenie jej zdravotného stavu a zvýšenie invalidného dôchodku.

Z uvedených dôvodov krajský súd dospel k záveru, že miera poklesu bola stanovená maximálne, a preto jej opravný prostriedok nepovažoval za dôvodný.

Rozsudok krajského súdu napadla navrhovateľka včas podaným odvolaním. Žiadala o jeho prehodnotenie vzhľadom na správy z neurologického vyšetrenia dňa 10. januára 2014 a urologického vyšetrenia dňa 18. februára 2014.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil, lebo navrhovateľka nepreukázala zhoršenie jej zdravotného stavu, pričom posudky posudkových lekárov sú úplné, objektívne a presvedčivé. Pochybnosti navrhovateľky o správnosti posúdenia jej zdravotného stavu sú len jej subjektívnym presvedčením. Navrhla preto, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia odvolania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Predmetom konania bolo rozhodnutie odporkyne o nároku navrhovateľky na zvýšenie invalidného dôchodku.

Poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (§ 71 ods. 1 zákona).

Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok (§ 71 ods. 2 zákona).

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby (§ 71 ods. 3 zákona).

Podľa § 71 ods. 4 zákona pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správy a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4 a určuje sa podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú (§ 71 ods. 5, 6 a 7 zákona).

Podľa § 71 ods. 8 zákona *mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.* Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav.

Z odvolania navrhovateľky je zrejmé, že nespochybňuje správnosť určenia rozhodujúceho zdravotného postihnutia, ale namieta výšku priznanej miery poklesu a domáha sa jej zvýšenia s ohľadom na ďalšie zdravotné ťažkosti.

Podľa názoru odvolacieho súdu ani v odvolacom konaní neboli spochybnené závery posudkových lekárov pri hodnotení cievneho ochorenia horných končatín ako rozhodujúceho zdravotného postihnutia a pri určení miery poklesu za toto postihnutie, ktorú určili v súlade s § 71 ods. 6 a prílohou č. 4 zákona v intenciách všeobecného posudkového hľadiska uvedeného v kapitole IX oddiel B, pol. 3.7 prílohy č. 4 zákona.

Pokiaľ navrhovateľka namietala v odvolaní zhoršenie zdravotného stavu, túto námietku odvolací súd nepovažoval za dôvodnú. Zo záveru správy

z neurologického vyšetrenia nevyplýva zhoršenie stavu oproti stavu zaznamenanému pri vyšetrení dňa 19. februára 2013, ktoré vzal do úvahy posudkový lekár ústredia. Taktiež zo záveru urologického vyšetrenia dňa 18. februára 2014 (inkontinencia moču gr. II) v porovnaní s posudkom posudkového lekára ústredia (inkontinencia moču gr. II) nevyplýva také zhoršenie ťažkostí, ktoré by odôvodňovalo posúdenie tohto postihnutia ako rozhodujúceho zdravotného postihnutia s viac ako 50% mierou poklesu, ktorá bola uznaná za cievne ochorenie. Pri stresovej inkontinencii moču II. stupňa totiž podľa kapitoly XIV, odd. B, pol. 4 písm. b) prílohy č. 4 možno pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť hodnotiť len v rozmedzí 30 až 40%. Vzhľadom na túto skutočnosť posudkoví lekári správne zaradili inkontinenciu medzi ostatné zdravotné postihnutia. Ostatné zdravotné postihnutia v zmysle § 71 ods. 8 zákona odôvodňujú zvýšenie miery poklesu, určenej za rozhodujúce zdravotné postihnutie (50%), maximálne o 10%, teda v danom prípade na celkových 60%.

Keďže miera poklesu navrhovateľky bola určená v rozsahu 60%, aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za súladné so zákonom a preto rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 219 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 O.s.p. tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľka nebola v odvolacom konaní úspešná.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 27. januára 2016

JUDr. Viera Nevedelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová